

Beslut

Datum

2018-02-05

Dnr (anges vid skriftväxling)

511-6712-2017

Dossiénr

NVR2047124

Beslut för bildande av naturreservatet Käringmyren

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Käringmyren
NVR-id: 2047124
Natura 2000: Käringmyren Järvnäsberget SE0720415
Kommun: Strömsund
Län: Jämtland
Väggkarta: 157 Dorotea
Lägesbeskrivning: 5,5 km nordost om Alanäset och 25 km nordväst om Hoting
Centrumkoordinater: N: 7121311 E: 535416 (SWEREF99 TM)
Fastigheter: Del av Alanäset 1:132 och Järvnäset 1:4
Ägare: Enskilda markägare
Förvaltare: Länsstyrelsen Jämtlands län
Totalareal: 19,6 hektar, varav 13,6 hektar produktiv skogsmark

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	3
Beskrivning av området	4
Föreskrifter	5
Skötselplan.....	7
Redogörelse för ärendet	7
Ärendets beredning	7
Synpunkter på förslaget till beslut	7
Länsstyrelsens bedömning	8
Naturvärdesinventeringar.....	8
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	8
Konsekvensutredning.....	9
Upplýsningar	9
Bilagor.....	11

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Käringmyren**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer samt att skydda livsmiljöer för skyddsvärda arter. Områdets kalkbarrskogar och andra ingående naturmiljöer ska bibehållas och utvecklas.

Syftet är samtidigt att bidra till att uppfylla de åtaganden som följer av att området är utpekad att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet.

Vidare är syftet att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet nås huvudsakligen genom att området lämnas för fri utveckling. Vid behov nås syftet även genom hävd av rikkärr för att förhindra igenväxning samt genom fläckvis utglesning av granskiktet för att gynna naturvärden knutna till lövträd.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Kalkbarrskog med naturlig hydrologi och kontinuitet av gamla träd, samt dess förekomst av kalkkrävande kärlväxter och marksvampar. Särskilt värdefull är förekomsten av norna.

- Lövträd, framförallt asp, med rödlistade lavar.
- Rikkärr med opåverkad hydrologi samt dess förekomster av kalkkrävande kärlväxter, svampar, snäckor och insekter.
- Natura 2000-naturtyper: taiga (9010), rikkärr (7230), öppna mossor och kärr (7140).
- Natura 2000-arter: guckusko (1902), skogsrör (1948), norna (1949).

Beskrivning av området

Naturreservatet Käringmyren är beläget i nedre delen av Järvnäsbergets västsluttning, cirka 5,5 kilometer nordöst om Alanäset och 25 kilometer nordväst om Hoting. Landskapsgränsen mellan Jämtland och Ångermanland passerar genom området. Berggrunden består av kvartsit och alunskiffer och jordarten av moig finkornig morän. Altituden varierar mellan 310–350 meter över havet.

Naturreservatet är 19,6 hektar stort och utgörs av en mindre mosaik av skogsmark och våtmarksimpediment som rikkärr, källor, intermediärt kärr och skogbevuxna kärr. Skogsmarken utgörs till större delen av grandominerad barrskog med inslag av kalkbarrskog. Tall förekommer sparsamt och lövandelen varierar kraftigt men är generellt 10–20%. I delar av området finns ett påtagligt inslag av asp. Förekomsten av död ved är i allmänhet måttlig men fläckvis finns en riklig förekomst av död ved, både stående och liggande, i olika nedbrytningsstadier.

Såväl skogsmark som våtmark hyser en bitvis rik förekomst av kalkgynnade kärlväxter och marksvampar. Dessutom finns ett par orkidérika mindre käll- och rikkärr i området. Norna *Calypso bulbosa* (1949), guckusko *Cypripedium calceolus* (1902) och skogsrör *Calamagrostis chalybaea* (1948), som samtliga ingår i EU:s art- och habitatdirektiv, förekommer i naturreservatet.

En mer omfattande beskrivning finns i skötselplanen, bilaga 3. Se även artförteckning, bilaga 4.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro, spång eller jaktorn,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,
5. framföra motordrivet fordon i terräng på barmark,
6. dika, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
7. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
8. införa för området främmande växt- eller djurart,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
10. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats som markeras på karta, bilaga 1,
3. småskalig ringbarkning av gran, eller motsvarande åtgärd, enligt karta, bilaga 1,
4. myrslätter och/eller röjning i rikkärr enligt karta, bilaga 1,
5. borttagning av främmande arter genom mekaniska metoder,
6. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte. Detta kan till exempel innebära uppsättning av insektsfällor och insamling av enstaka artexemplar.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
2. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
3. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
4. elda, annat än med medhavd ved,
5. framföra motordrivet fordon i terräng.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel enligt undantag i terrängkörningsförfordningen (1978:594),
- c) att framföra motordrivet fordon i räddningstjänst och vid sjukfall,
- d) statliga tjänstemän att framföra motordrivet fordon i tjänsteärende,
- e) jakt,
- f) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- g) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med motordrivet fordon,

- h) markägare och nyttjanderättsinnehavare att röja befintliga stigar,
- i) återupptag av skogsbetesdrift,
- j) väghållaren att kapa och/eller flytta träd som fallit över vägen som angränsar till naturreservatet i öster samt fälla träd som riskerar att falla över vägen. Fällda träd och/eller kapade träd skall kvarlämnas i naturreservatet.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Redan 2002 planerade Länsstyrelsen att bilda ett naturreservat i området. Berörda markägare kontaktades samma år och informerades om Länsstyrelsens planer. 2004 klassades området som Natura 2000 område enligt Art- och habitatdirektivet. Området har inventerats vid Länsstyrelsens bas-inventering.

I början av 2009 fick Lantmäteriet i uppdrag att mäta in naturreservatets gränser vilket färdigställdes under samma år. 2009 inventerades även området av Länsstyrelsens reservatshandläggare. Gränsen justerades sedan något och 2012 fick Lantmäteriet på nytt uppdraget att mäta in naturreservatets gränser.

Uppdragen att värdera objektet och sköta förhandlingar har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingen slutfördes 2014 och förhandlingen avslutades 2016, då alla avtal om inträngsersättning med berörda markägare var klara.

Under 2017 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom två yttrande under remisstiden, båda utan erinran.

Länsstyrelsens bedömning

Delar av naturreservatet utgörs av kalkbarrskog som är en underrepresenterad skogstyp både nationellt och i länet och en prioriterad skogstyp enligt *Nationell strategi för formellt skydd av skogsmark* från 2017.

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som skulle kunna innebära att områdets naturvärden påtagligt skadas. Länsstyrelsen har bedömt att området därför bör förklaras som naturreservat.

Området är utpekad att ingå i Natura 2000, EU:s ekologiska nätverk av skyddsvärda naturområden. Sverige är därigenom skyldig att bevara de inom området förekommande naturtyper och arter som listas i EU:s Art- och habitatdirektiv, liksom de förekommande fågelarter som listas i EU:s Fågeldirektiv.

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Naturvärdesinventeringar

1994 registrerade Skogsstyrelsen en nyckelbiotop (ID 2872437) med barrskog i området.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Hela naturreservatet ligger inom område av riksintresse för Natura 2000.

Gällande översiktsplan för Strömsunds kommun antogs 2014. Översiktsplanen anger ingen specifik markanvändning för det aktuella området.

Båda fastigheterna som ingår i naturreservatet belastas av färdelservitut. Enligt en av fastighetsägarna utövas inget färdelservitut såvitt den känner till inom reservatsområdet. Det finns heller ingen fastighet som har ett påtagligt behov av väg över reservatsområdet eftersom befintliga vägar redan finns norr, väster och öster om reservatet. Länsstyrelsen har därför bedömt att

färdselservituten inte utövas inom reservatsområdet och därför inte behöver hanteras i samband med reservatsbildningen.

Länsstyrelsen bedömer därmed att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Enligt 3 kap. 9 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har, efter en eventuell brand, ägaren eller nyttjanderättshavaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Behövs bevakning med hänsyn till risken för ny brand men kommer bevakningen inte till stånd, får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller nyttjanderättshavarens bekostnad.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3§ miljöbalken,
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16§ i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,
- för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden, såsom Natura 2000, krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken.

Beslut i detta ärende har fattats av länsråd Susanna Löfgren. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även biträdande länsråd Bengt-Åke Strömquist, tillförordnad naturvårdschef Göran Gabling samt handläggare Lisa Linck, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Susanna Löfgren
(beslutande)

Lisa Linck
(föredragande)

Beslutet godkänns av beslutande, föredragande tjänsteman och av samtliga deltagande, digitalt via beslutsfunktionen i ärendehanteringssystemet.

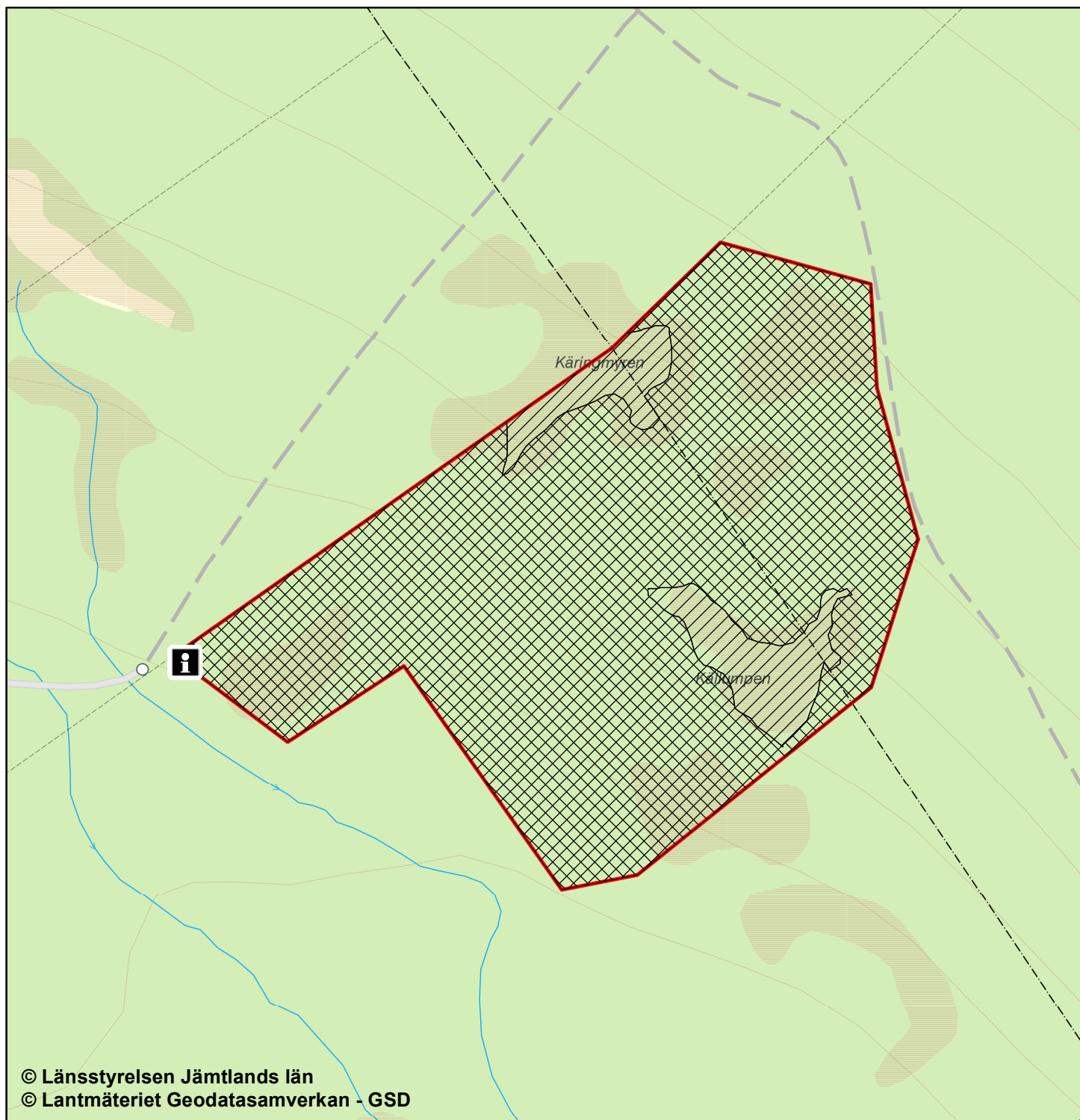
Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
- 3a. Skötselplankarta
4. Artförteckning

Naturreservatet Käringmyren

Beslutskarta

Informationstavla

Myrslätter och/eller röjning

Ringbarkning av gran

Gräns för naturreseptatet Käringmyren

0

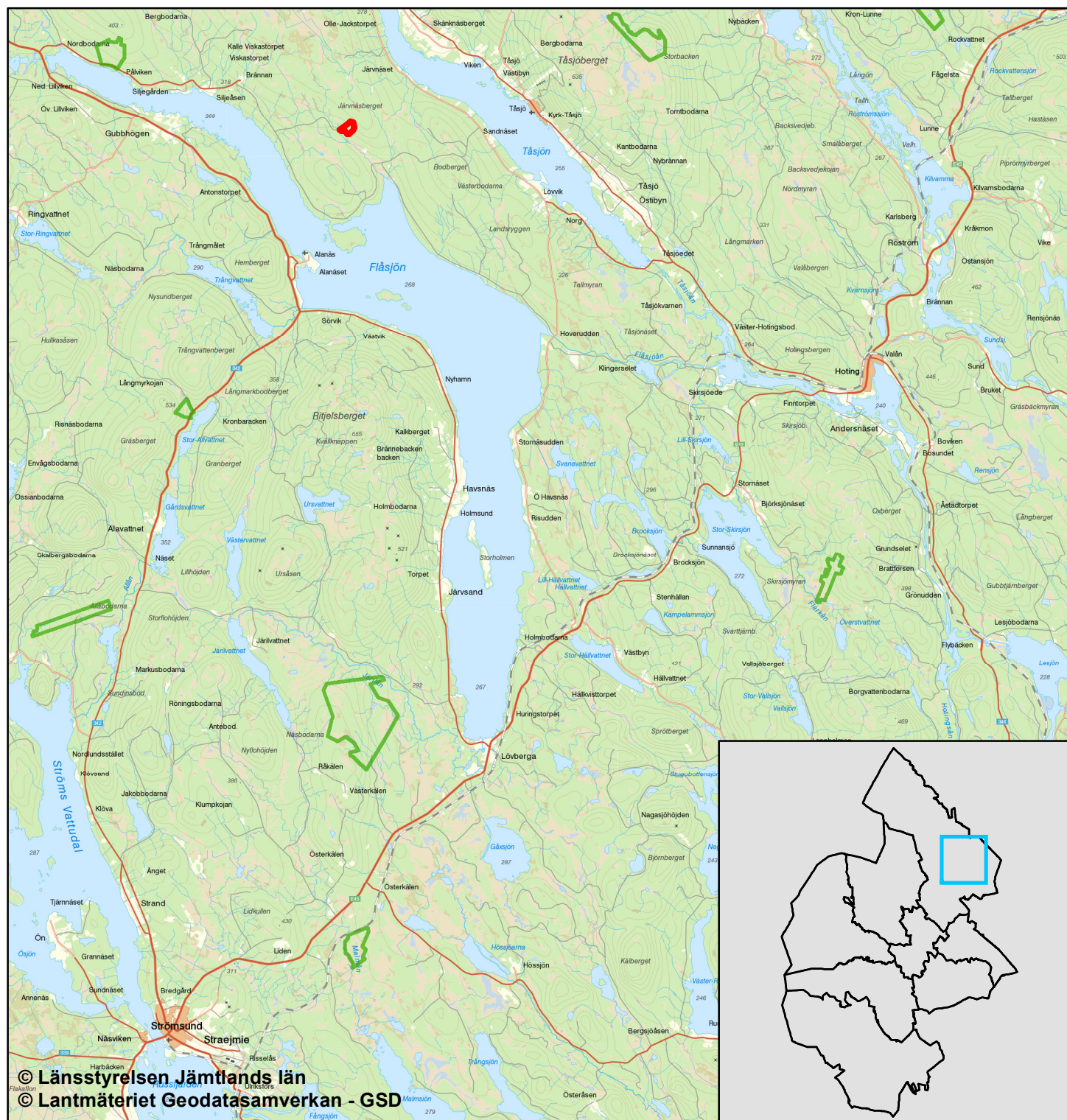
500 m

N

Skala 1:5 000

Naturreseptatet Käringmyren Översiktskarta

- Naturreseptatet Käringmyren
- Övriga naturreseptat

0 10 Km
Skala 1:250 000

Skötselplan för naturreservatet Käringmyren

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL.....	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning.....	2
Prioriterade bevarandevärden	4
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP).....	5
PLANDEL.....	6
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	6
Skötselområde A – Äldre granskog med inslag av kalkbarrskog (15,7 hektar).....	6
Skötselområde B – Rikkärr (1,7 hektar).....	7
Skötselområde C – Lövträdsrik stavagranskog (2,2 hektar).....	7
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden.....	8
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	8
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	8
Övriga uppgifter.....	9
Uppföljning	9
Tillsyn.....	9
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	9
Källförteckning	9

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer samt att skydda livsmiljöer för skyddsvärda arter. Områdets kalkbarrskogar och andra ingående naturmiljöer ska bibehållas och utvecklas.

Syftet är samtidigt att bidra till att uppfylla de åtaganden som följer av att området är utpekad att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet.

Vidare är syftet att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet nås huvudsakligen genom att området lämnas för fri utveckling. Vid behov nås syftet även genom hävd av rikkärr för att förhindra igenväxning samt genom fläckvis utglesning av granskiktet för att gynna naturvärden knutna till lövträd.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Käringmyren
Län	Jämtland
Kommun	Strömsund
Fastigheter	Del av Alanäset 1:132 och Järvnäset 1:4
Markägare	Enskilda markägare
Areal	19,6 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län
Natura 2000	Käringmyren Järvnäsberget SE0720415

Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Naturreservatet Käringmyren är beläget i nedre delen av Järvnäsbergets västsluttning, cirka 5,5 kilometer nordöst om Alanäset och 25 kilometer nordväst om Hoting. Landskapsgränsen mellan Jämtland och Ångermanland passerar genom naturreservatet.

Geologiska förhållanden

Berggrunden består av alunskiffer i nordvästra delen av området och av kvartsit i övriga delen. Jordarten är moig finkornig morän. Altituden varierar mellan 310 till 350 meter över havet.

Skog och våtmark

Naturreseptatet är 19,6 hektar stort, varav 13,6 hektar är produktiv skogsmark, och utgörs av en mindre skog- myrmosaik. Våtmarken består huvudsakligen av rikkärr, källor med järnockra utfällning/källkärr, intermediärt kärr samt skogbevuxna kärr. Några av källorna ger rikligt med vatten. Myrar som ingår i naturreseptatet är bland annat Källumpen och södra delen av Käringmyren.

Skogen i området består till större delen av 135–160-årig granskog med inslag av kalkbarrskog. Tall förekommer sparsamt och växer främst i och intill en del kärr. De äldsta tallarna är över 200 år och i rikkärren finns några tallar av martalltyp. Där finns även en del torrakor och gamla högstubbar. Lövandelen varierar kraftigt men är generellt 10–20%. I sydvästra delen av området finns ett parti med ett stort inslag av asp. På aspstammarna växer rödlistade lavar som grynig gelélav *Collema subflaccidum* och stiftgelélav *Collema furfuraceum*. Sälgar, bevuxna med skrovellav *Lobaria scrobiculata* och njurlavsarter *Nephroma spp.*, förekommer här och var. Även glasbjörk och gråal är väl spridda i naturreseptatet medan hägg och rönn förekommer mer sparsamt. Området är brandpräglad och spår av brand förekommer inom hela området, även ute på myrarna. Stora delar av skogen förefaller vara uppkommen efter bränder på 1800-talet.

Grova träd (>40 centimeter i brösthöjdsdiameter) av gran, tall, björk, sälk och asp förekommer i området. Enstaka granar är uppemot 80 centimeter i diameter. Förekomsten av död ved är i allmänhet måttlig, men fläckvis finns en riklig förekomst av både stående och liggande död ved. I södra delen av området finns ett parti med stavagransblandskog där kraftig självgallring pågår, vilket har resulterat i en riklig förekomst av klena lågor. Detta område är orört sedan senaste branden, i övriga delar av den äldre skogen finns spridda gamla avverkningsstubbar från tidigare dimensionsavverkningar. I naturreseptatets södra och östra utkanter finns ett par mindre partier med ungsog.

Såväl skogsmark som våtmark hyser bitvis en rik förekomst av kärlväxter och marksvampar, varav många är kalkgynnade. Norna *Calypso bulbosa* växer i ett skogsparti i södra delen av naturreseptatet och det finns flera orkidérika mindre käll- och rikkärr i området, bland annat Käringmyren och Källumpen, vilka också har hydrologisk betydelse för förekomsten av norna. Förutom norna förekommer även guckusko *Cypripedium calceolus* och skogsror *Calamagrostis chalybaea* i naturreseptatet.

Kulturhistoria

Större delen av skogen i området har spår efter tidigare dimensionsavverkningar i form av gamla stubbar. Inga kultur- eller fornlämningar finns registrerade i området.

Länsstyrelsen Jämtlands län

Modern påverkan

Naturreseptatet omges av hyggen/ungskog och angränsas i öster av en skogsbilväg. Det finns även mindre partier med ungsog inom naturreseptatets yttergränser.

Naturvårdsarter

Ingen systematisk artinventering har utförts i området men totalt är åtta rödlistade arter, varav två hotade, påträffade. Se separat artförteckning i bilaga 4 för vidare information.

Rennäring

Området där naturreseptatet är beläget nyttjas för renskötsel och utgör vinterland för Ohredahke sameby.

Friluftsliv

Området används huvudsakligen som jaktmark.

Prioriterade bevarandevärden

- Kalkbarrskog med naturlig hydrologi och kontinuitet av gamla träd, samt dess förekomst av kalkkrävande kärlväxter och marksvampar. Särskilt värdefull är förekomsten av norna.
- Lövträd, framförallt asp, med rödlistade lavar.
- Rikkärr med opåverkad hydrologi samt dess förekomster av kalkkrävande kärlväxter, svampar, snäckor och insekter.
- Natura 2000-naturtyper: taiga (9010), rikkärr (7230), öppna mossor och kärr (7140).
- Natura 2000-arter: guckusko (1902), skogsrör (1948), norna (1949).

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer (ÅGP)

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer. Åtgärdsprogram som är aktuella för detta naturreservat har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter. På samma sätt ska prioriterade åtgärder i ännu ej fastställda åtgärdsprogram kunna utföras i naturreservatet när programmen fastställts.

Åtgärdsprogram för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen

Åtgärdsprogram	Kommentar
Rikkärr	Naturtypen omfattar delar av naturreservatet.
Kalktallskog	Delar av naturreservatet utgörs av grandominerad kalkbarrskog.
Hotade arter på asp i Norrland	Ingen av de berörda arterna har påträffats i naturreservatet. Då delar av naturreservatet har ett stort inslag av asp bör åtgärdsprogrammet ändå beaktas.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har delats in i tre skötselområden (A-C) där den långsiktiga förvaltningen av områdets naturvärden skiljer sig åt. Område A utgörs av äldre granskog med inslag av kalkbarrskog och mindre våtmarkspartier. Område B utgörs av två mindre rikkärr. Område C utgörs av granskog av stavatyp med ett stort inslag av asp.

Skötselområde A – Äldre granskog med inslag av kalkbarrskog (15,7 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs till större delen av 135–160-årig granskog med ett sparsamt inslag av tall och en varierande lövträdsandel. Spridda sälgar förekommer i området. Förekomsten av död ved är i allmänhet måttlig men fläckvis finns en större förekomst av död ved, både stående och liggande, i olika nedbrytningsstadier. Fältskiktet är bitvis tydligt kalkpräglad och delar av skogen utgörs av kalkbarrskog. Till skötselområdet hör även mindre våtmarkspartier samt ett par mindre partier med ungskog. Skötselområdets naturvärden är främst knutna till inslaget av kalkbarrskog med naturlig hydrologi och kontinuitet av gamla träd samt förekomsten av kalkkrävande kärlväxter och marksvampar. Särskilt värdefull är förekomsten av norna. Nornan behöver ljus och gynnas av att det finns sälgar i området som lockar till sig humlor som pollinerar nornans blommor. För att gynna förekommande sälgar och deras blomning samt för att öka ljusinsläppet kan småskalig ringbarkning av gran, eller motsvarande åtgärd, utföras i skötselområdet.

Bevarandemål

Skogsmarken i skötselområdet ska bestå av grandominerad naturskog med inslag av kalkbarrskog. Skogen ska, under en överskådlig framtid, ha ett fortsatt inslag av sälg. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Hydrologin ska vara naturlig och det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgrupperna kalkgynnade kärlväxter och marksvampar. Våtmarken ska ha en opåverkad hydrologi och vara fri från körsador. Gynnsamt tillstånd ska råda för områdets arter, inklusive dess livsmiljöer, som ingår i Natura 2000-nätverket. Dessa arter är norna, guckusko och skogsror.

Skötselåtgärder

- Inga, syftet uppnås genom fri utveckling. Undantag från denna förvaltningsinriktning anges nedan:

Följande ej prioriterad skötselåtgärd ska vara möjlig att utföra i området:

- Småskalig ringbarkning av gran, eller motsvarande åtgärd, för att gynna förekommande sälgar och deras blomning samt för att öka ljusinsläppet.

Skötselområde B – Rikkärr (1,7 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av två mindre rikkärr. I skötselområdet finns även ett antal källor varav en del ger rikligt med vatten. Kärrarna är orkidérika och har en opåverkad hydrologi. För att undvika att rikkärrarna växer igen kan myrslåtter och/eller röjning behöva utföras.

Bevarandemål

Skötselområdet ska vara tydligt dominerat av rikkärr, hysa en naturlig hydrologi och vara fritt från körskador. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst bland kalkgynnade kärlväxter, svampar, snäckor och insekter.

Skötselåtgärder

- Inga, syftet uppnås genom fri utveckling. Undantag från denna förvaltningsinriktning anges nedan.

Följande ej prioriterad skötselåtgärd ska vara möjlig att utföra i skötselområdet:

- Myrslåtter och/eller röjning, om det ur praktiska och biologiska aspekter bedöms som lämpligt.

Skötselområde C – Lövträdsrik stavagranskog (2,2 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av tät klenvuxen granskog av stavatyp med inslag av lövträd och tallöverståndare. En stor del av lövinslaget utgörs av asp men det finns även en del sälk i området. Skogen är kraftigt självgallrad vilket har resulterat i en riklig förekomst av kläna lågor. Skötselområdets naturvärden är främst knutna till förekomsten av aspar beväxna med rödlistade lavar som grynig gelélav och stiftgelélav.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av naturskogsartad grandominerad barrskog. Skogen ska, under en överskådlig framtid, ha ett fortsatt inslag av gamla och grova lövträd av främst asp men även av sälk. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara tydligt präglad av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd, samt rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter, främst inom artgruppen vedlevande lavar.

Skötselåtgärder

- Inga, syftet uppnås genom fri utveckling. Undantag från denna förvaltningsinriktning anges nedan.

Följande ej prioriterade åtgärder ska vara möjliga att utföra i skötselområdet:

- Småskalig ringbarkning av gran, eller motsvarande åtgärd, för att gynna ljus- och värmegynnade lavar på aspstammar samt för att motverka att granen tränger värdefulla aspar.
- Småskalig ringbarkning av gran, eller motsvarande åtgärd, för att gynna förekommande sälgar och deras blomning (vilket gynnar nornan i intilliggande skötselområde).

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Käringmyren är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck.

Bevarandemål

I anslutning till naturreservatet ska det finnas god information om naturreservatets naturvärden, samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Informationstavla för naturreservatet sätts upp vid områdets entré.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Uppsättning av en informationstavla.	1	Inom 1 år	

Utöver ovan listade prioriterade skötselåtgärder ska det inom området vara möjligt att:

- Utföra myrslåtter och/eller röjning i rikkärr (B).
- Utföra småskalig ringbarkning av gran, eller motsvarande åtgärd (A och C).

Övriga uppgifter

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan och beslutas om separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

Naturvårdsverket 2005. Naturskyddsåtgärder i skogmyrmosaiker. Vägledning.

Naturvårdsverkets Rapport 5516.

Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr. Naturvårdsverket rapport 5601.

Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.

Naturvårdsverket 2009. Åtgärdsprogram för kalktallskogar 2009–2013. Naturvårdsverket rapport 5967.

Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.

Naturvårdsverket 2010. Åtgärdsprogram för hotade arter på asp i Norrland. Naturvårdsverket rapport 6393.

Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.

Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Handisam 2013. Tillgängliga natur- och kulturvärden. En handbok för planering och genomförande av tillgänglighetsåtgärder i skyddade utomhusmiljöer. Naturvårdsverket Rapport 6562.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005, reviderad 2017. Nationell strategi för formellt skydd skog.

Skogsstyrelsen 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.

Strömsunds kommun 2005. Vindkraft i Strömsunds kommun. Fördjupad översiktsplan.

Strömsunds kommun 2014. Översiktsplan för Strömsunds kommun.

Källor på internet

Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.

Lantmäteriet. Historiska kartor. <http://historiskakartor.lantmateriet.se>.

Länsstyrelsen i Jämtlands län. Bevarandeplan för Natura 2000-området Käringmyren

Järvnäsberget. www.lansstyrelsen.se/jamtland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/natura-2000/Pages/bevarandeplaner.aspx.

Naturvårdsverket. Vägledning för svenska naturtyper och arter i EU:s naturvårdsdirektiv. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning-amnesvis/Natura-2000/.

Naturvårdsverket. Vägledning för arbetet med att bilda naturreservat.

<http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera>

Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Fornsök www.raa.se/cms/fornsok/start.html.

Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Skogsdataportalen

<http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>

Skogsstyrelsen. Signalarter. www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Skog-och-miljo/Biologisk-mangfald/Signalarter/

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlstade arter i Sverige. www.artfakta.se.

Ej tryckta källor

Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatabas 2017-07-12. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Jordartsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs jorddatabas 2017-07-12. © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

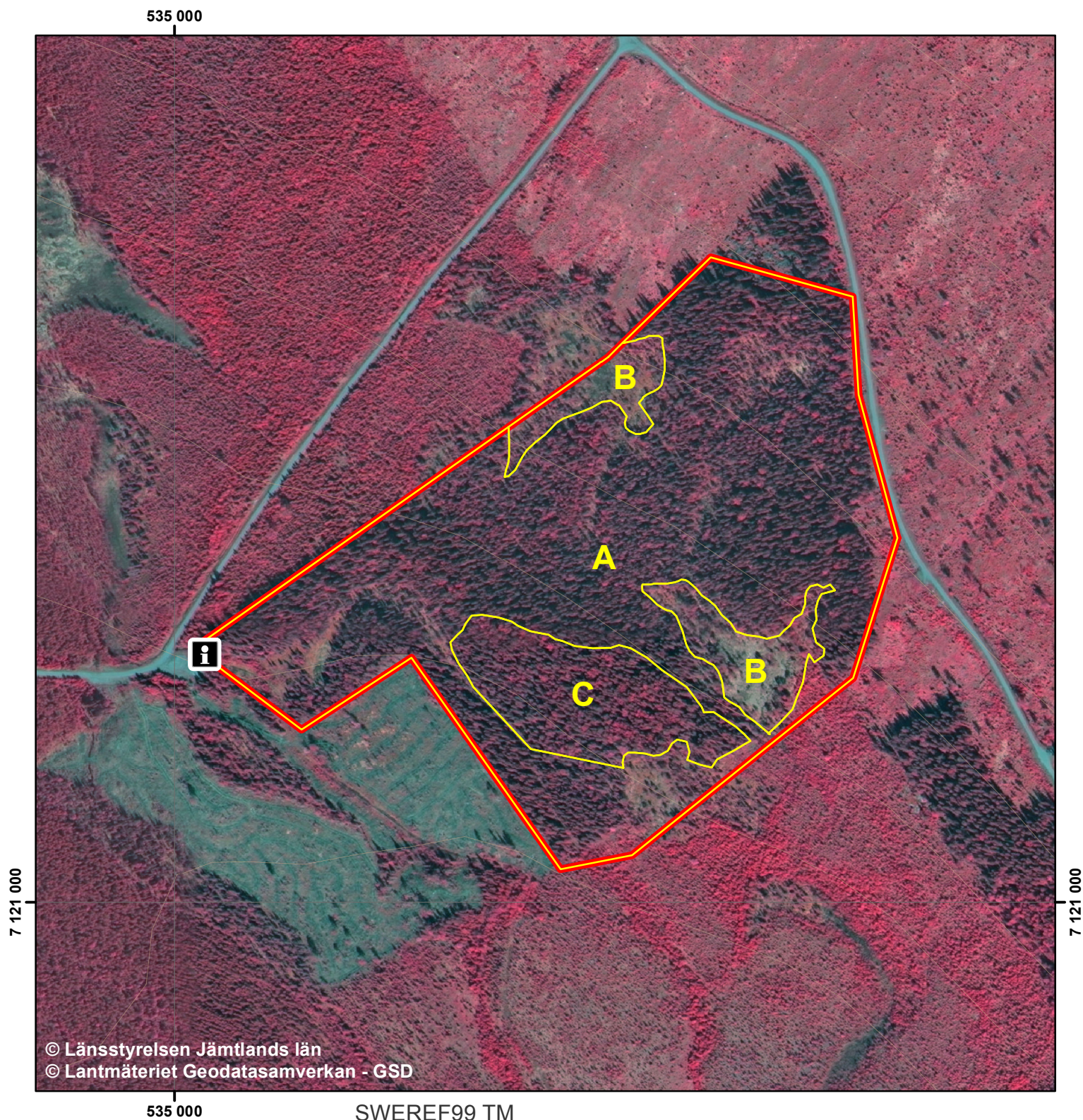
Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsens artdatabas.

Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Käringmyren Skötselplankarta

 Informationstavla

 Gräns för skötselområden

 Gräns för naturreseptat

Skala 1:5 000

Artförteckning naturreservatet Käringmyren

I artförteckningen nedan anges ett urval av naturvårdsarter funna i naturreservatet Käringmyren. Naturvårdsarter definieras enligt ArtDatabanken som fridlysta arter, nyckelarter, rödlistade arter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Förklaring till kolumnen ”Typ”:

- Rödlistekategorier enligt Rödlistade arter i Sverige 2015: EN- starkt hotad, VU-sårbar, NT- nära hotad.
- S - Arten är en signalart enligt Skogsstyrelsen
- N2 - Arten ingår i Natura 2000 Art- och habitatdirektivet eller fågeldirektivet

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Typ	Indikerar
Kärlväxter			
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>septentrionale</i>	Nordisk stormhatt	S	
<i>Actaea spicata</i>	Svart trolldruva	S	
<i>Calamagrostis chalybaea</i>	Skogsrör	N2	Kalk
<i>Calypso bulbosa</i>	Norna	NT, S, N2	Kalk
<i>Carex digitata</i>	Vispstarr		Kalk
<i>Convallaria majalis</i>	Liljekonvalj		
<i>Crepis paludosa</i>	Kärrfibbla	S	
<i>Cypripedium calceolus</i>	Guckusko	S, N2	Kalk
<i>Cystopteris montana</i>	Finbräken	S	Kalk
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Ängsnycklar		Kalk
<i>Dactylorhiza incarnata</i> var. <i>cruenta</i>	Blodnycklar		Kalk
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Brudsporre		Kalk
<i>Lactuca alpina</i>	Torta	S	
<i>Moneses uniflora</i>	Ögonpyrola	S	
<i>Polygonatum verticillatum</i>	Kransrams	S	Kalk
<i>Viola mirabilis</i>	Underviol	S	Kalk
Lavar			
<i>Collema furfuraceum</i>	Stiftglélav	NT, S	
<i>Collema subflaccidum</i>	Grynig gelélav	EN, S	
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lunglav	NT, S	

Länsstyrelsen
Jämtlands län

<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrovellav	NT, S
<i>Nephroma spp.</i>	Njurlavar	S

Svampar

<i>Craterellus lutescens</i>	Rödgul trumpetsvamp	S	Kalk
<i>Haploporus odoratus</i>	Doftticka	VU, S	
<i>Hygrocybe coccineocrenata</i>	Myrvaxskivling		
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	Svavelrisk	S	Kalk

Mossor

<i>Paludella squarrosa</i>	Piprensarmossa
<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	Kranshakmossa

Fåglar

<i>Buteo lagopus</i>	Fjällvråk	NT
<i>Lyrurus tetrix</i>	Orre	N2
<i>Perisoreus infaustus</i>	Lavskrika	
<i>Picoides tridactylus</i>	Tretåig hackspett	NT, N2
<i>Tetrao urogallus</i>	Tjäder	N2
